

SAMA SOBĚ ŠÉFEM

OSVČ, FREELANCER, NEZÁVISLÝ PROFESIONÁL, VOLNÝ ŽELEC... TO VŠECHNO JSOU POJMENOVÁNÍ PRO OSOBU SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNOU. POJĎME SE PODÍVAT, JAK TO BUDETE MÍT S PENĚŽI, KDYŽ SE Z VÁS STANE MATKA SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÁ.

PŘÍPRAVILA: LENKA BROŽOVÁ

JE TO ZVLÁŠTNÍ PARADOX: Otěhotníte a možná trochu zklamaně zjišťujete, že pro vás jako pro OSVČ může být o dost obtížnější získat některé příspěvky a dávky. Na druhou stranu, spousta žen právě na rodičovské začíná podnikat, protože je to prostě výhodné. Poprosili jsme šéfkou účetní firmy UOL JANU JÁČOVOU, aby s námi prošla tři oblasti, které maminky na volné noze řeší nejčastěji.

OSVČ NA MATEŘSKÉ/NEMOCENSKÉ

Jak známo, mateřská (správně peněžitá pomoc v mateřství) trvá 6 měsíců, respektive 28 týdnů (při narození dvou a více dětí 37 týdnů). Těhotná na ni nastupuje 6–8 týdnů před předpokládaným porodem a pak „dobíhá“ zbytek. Jako OSVČ ovšem máte na peněžitou pomoc v mateřství nárok, pouze pokud jste si v minulosti platila nemocenské pojištění, a to alespoň 270 dnů (9 měsíců) v uplynulých dvou letech, z toho 180 dnů (6 měsíců) v období jednoho roku před nástupem na mateřskou dovolenou.

Placení nemocenského pojištění je totiž u OSVČ dobrovolné, není automaticky součástí sociálního pojištění. Pokud jako OSVČ na peněžitou podporu v mateřství nedosáhnete, ale stihla jste platit nemocenské pojištění alespoň 3 měsíce předem, máte nárok na nemocenskou v souvislosti s porodem. Nastoupíte na ni 6 týdnů před termínem porodu a zůstanete na ní do konce šestinedělí. Pozor, po dobu pobírání mateřské i nemocenské nesmíte vykonávat samostatnou výdělečnou činnost! Ale živnost nemusíte přerušovat nebo ukončovat, můžete ji vykonávat prostřednictvím

svých zaměstnanců nebo spolupracujících osob. Třeba když prodáváčky zajišťují provoz vaší prodejny a podobně. A pořád si můžete přivydělávat z titulu zaměstnance.

(Naopak pokud máte nárok na peněžitou podporu v mateřství ze zaměstnání, a nikoli z činnosti OSVČ, můžete podnikat i osobně.)

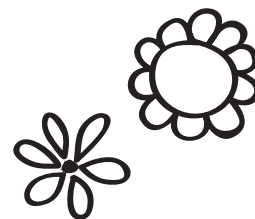
OSVČ NA RODIČOVSKÉ

„Po skončení mateřské či nemocenské spojené s porodem nebo pokud podmínky pro vyplácení peněžitě pomoci v mateřství nesplňujete, žádáte po narození dítěte na úřadu práce o rodičovský příspěvek. Na ten nemá vliv, co jste předtím dělala, jaké jste měla příjmy, jaké jsou rodinné poměry... Na tento příspěvek mají nárok všichni. Na úřadu práce také vyplňujete, v jaké výši chcete příspěvek čerpat,“ popisuje kroky, které vás čekají, Jana Jáčová z UOL Účetnictví.

Čerpat můžete až do výše své peněžitě pomoci v mateřství. Pokud to však bylo méně než 10 000 korun nebo jste mateřskou nepobírala, bude váš limit maximálně 10 000 korun měsíčně. Výši dávky můžete

Ing. JANA JÁČOVÁ
Zakladatelka a šéfkla společnosti UOL Účetnictví je velmi aktivní na LinkedInu, TikToku a Instagramu, kde podává účetnictví stručně, jasně, přehledně – prostě „lidštinou“. uol.cz

každé tři měsíce měnit podle aktuální potřeby, a to až do vyčerpání celkové částky 300 000 korun. Pokud se vám během čerpání rodičovské dovolené narodí další dítě, rodičovský příspěvek na starší dítě končí okamžikem nástupu na další mateřskou/nemocenskou a začnete čerpat novou rodičovskou na nově narozené dítě. Zbylou část nevyčerpané dávky si nově můžete nechat vyplátit jednorázově, a to v situaci, kdy alespoň jeden z rodičů je zaměstnaný či OSVČ. OSVČ maminky si čerpání často protahují kvůli tomu, že po dobu pobírání příspěvku ušetří na zdravotním a sociálním pojištění. „Osoby pobírající rodičovský příspěvek jsou z hlediska zdravotního pojištění státní pojištěnci a z činnosti OSVČ platí pojistné jen ze skutečného výdělku, nevztahuje se na ně minimální částka pojistného. Zálohy platí v prvním roce nulové, v dalších letech ve výši odpovídající skutečným příjmům z loňského přehledu,“ vysvětluje Jana Jáčová. Pokud na rodičovské dovolené pokračujete v podnikání a vaše příjmy výrazně klesly, můžete požádat o snížení záloh podle aktuálních příjmů. Z hlediska sociálního pojištění se totiž činnost na rodičovské považuje za vedlejší a do určité výše příjmu se pojištění nemusí platit vůbec, po jejím překročení se platí podle skutečného příjmu. „Tento limit je za rok 2022 93 387 korun a krátí se přiměřeně, pokud činnost netrvá celý rok. Zálohy se také platí podle skutečného příjmu z loňského přehledu, případně nulové v prvním roce. A také můžete žádat o snížení či zrušení záloh, pokud je váš aktuální příjem výrazně nižší, než odpovídá stanoveným zálohám,“ říká Jana Jáčová. I z tohoto důvodu hodně žen začíná právě na rodičovské podnikat. Protáhnout čerpání rodičovského příspěvku si můžete až do čtyř let věku dítěte.

OSVČ PO RODIČOVSKÉ

Rodičovskou máte úspěšně za sebou, dítěti jsou tři, potažmo čtyři roky. Co dál? Jedna varianta je minimální zálohy přijmout jako nutnou součást podnikání a prostě je platit. „Pro někoho ale může být tohle přeláčení z hlediska cash flow problém. Zejména v začátcích podnikání, kdy fakturuje menší částky, mohou být zálohy docela citelný zásah do měsíčního rozpočtu. Pokud vám tedy z předchozího roku, kdy jste měla hezké příjmy, plyne povinnost záloh na sociální pojištění, ale vy víte, že nebudete několik měsíců pracovat, přerušte podnikání,“ doporučuje Jana Jáčová. Stačí zajít na živnostenský úřad a oznámit, že přerušujete. Živnostenský úřad nahlásí změnu i na správu sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně – pokud o to požádáte. Samozřejmě můžete hlásit přerušení na každém úřadě zvlášť. U neživnostenského podnikání mohou být pravidla jiná, vždy je třeba se řídit příslušným zákonem. „Po dobu přerušení se můžete přihlásit na úřad práce a až pět měsíců pobírat podporu v nezaměstnanosti. Podmínkou však je, že si budete aktivně hledat práci, jinak vás může úřad práce z evidence vyřadit. Na druhou stranu, samotný fakt, že pečujete o děti a nemáte stálé hlídání, by neměl být nutně důvodem k vyřazení z evidence. Můžete například hledat pouze práci na částečný úvazek s možností plného home office.

„Pokud nejste po dobu přerušení registrována na úřadu práce a nesplňujete podmínku celodenní péče o děti, což znamená celodenně osobně a řádně pečovat o jedno dítě do 7 let nebo nejméně o dvě děti do 15 let, musíte si platit zdravotní pojištění jako osoba bez zdanitelných příjmů, a to ve výši 2187 Kč měsíčně. Tato doba po dosažení čtyř let věku dítěte bude ovšem dobou, za kterou nemáte odvedeno důchodové pojištění, ani dobou náhradní,“ upozorňuje Jana Jáčová.

A slyšeli jste už o institutu spolupracujících osoby? Ten můžete využít, pokud jste s manželem nebo partnerem (případně i jinými osobami ve společné domácnosti) OSVČ a máte výrazně rozdílné příjmy. Část příjmů jednoho partnera se tak převede na druhého, což je daňově výhodné. „Tento způsob zdanění dokonce můžete použít i v případě, že druhý partner zatím OSVČ nebyl. Není k tomu potřeba vlastní živnostenská či jiné oprávnění, stačí, když se přihlásí na finančním úřadě, ČSSZ a zdravotní pojišťovně jako „OSVČ z titulu spolupráce,“ doporučuje Jana Jáčová. Ale upozorňuje, že u této varianty už pak nemůžete využít slevu na manželku/manžela. „Možností je řada a výhodnost různých variant je vhodné vždy konzultovat s daňovým poradcem,“ doporučuje Jana Jáčová. ✕

INZERCE 348712/18

FAMILY JE ZPĚT

To nejlepší až k Vám domů již 30 let

Vyzkoušejte nás na familymarket.cz

DOPRAVA ZDARMA
bez omezení po celé ČR, stačí zadat:

Family Market

kód: **MAMINKA**